

KUPUJTE VOJNE BONDE!
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
★ Oglasi v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

KUPUJTE VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
★ Best Advertising Medium

VOL. XXVIII.—LETO XXVIII.

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY (ČETRTEK), APRIL 5, 1945

ŠTEVILKA (NUMBER) 79

Tanki gen. Pattona drvijo dalje; Rdeča vojska v Sloveniji

ANGLEŽI PREBRODILI DVOJE REK
IN SEDAJ DRVIJO PROTI BREMENU

PARIZ, četrtek, 5. aprila — Tanki ameriške tretje armade, kateri poveljuje gen. Patton, so zdrobili zadnji nemški odpor v mestih Kassel, Gotha in Suhl, in sedaj drvijo preko odprte plajave v Turingiji, kjer so včeraj obkolili Erfurt, 130 milj južno-zapadno od Berlina.

Bliskovito prodiranje ameriških oklopnih sil za razcepljenje naraščajočega tretjega rajha se nadaljuje z nevtržno silo.

Na severu so angleške oklopne sile prebrodile reki Weser in Ems ob njihovem dolnjem teku ter udarile naprej proti velikim severo-nemškim lukam Bremen in Emden.

Ema od britskih kolon, ki je udarila v Lingen, 55 milj južno od Emdena in potem prodirala dalje, ima pred seboj samo še 45 milj, nakar bo zaprla zadnja pot, po kateri bi mogli nacisti zbežati iz pasti na Holandskem.

Karlsruhe, glavno mesto nemške province Baden ob gornjem Renu, je včeraj padel v roke prve francoske armade. Prva ameriška armada, ki operira na levem krilu francoskih čet, je prodrla do Uffenheima, 34 milj severozapadno od Nuernberga, skozi katerega gredo železniške proge, ki preko Brennerskega prelaza povezujejo Nemčijo s severno Italijo.

Ameriške in francoske čete tudi ogrožajo veliko južno-nemško mesto Stuttgart.

V velikem navalu zavezniških armad padajo v njih roke nemške podzemne tovarne, vitalna zrakoplovska polja in druge vojne naprave. Nacisti izgubljajo dnevno po dve diviziji vojaštva samo v ujetnikih.

**BRATISLAVA PADLA V RUSKE ROKE;
RUSI V SEVEROZAPADNI JUGOSLAVIJI**

LONDON, četrtek, 5. aprila — Rdeča vojska je izvojevala včeraj na svoji južnovzhodni fronti senzacijske zmage, v katerih je v manj kot 24 ur po začetku obleganja padla Bratislava, 160.000 prebivalcev broječa prestolnica slovaške luikarske države, medtem ko so istočasno sovjetske sile vdrle v južna predmestja Dunaja, očistile Madžarsko zadnjih ostankov nemškega odpora in udarile v severozapadno Jugoslavijo, kjer so včeraj osvobodile deset krajev.

(Medtem ko depeša tega ne omenja specifično, pa je jasno, da severozapadna Jugoslavija, o kateri govori poročilo, ne more biti drugega kot Slovenija, oziroma spodnja Štajerska, ki meji na Madžarsko.)

Kot razvidno iz dnevnega povelja maršala Stalina, bo kmalu vsa Slovakijska očiščena Nemcev, obenem pa je sovjetski premier

naznanil, da je prva beloruska armada maršala Žukova pripravljena, da prične z velikim udarom na Berlin.

Iz komunikacije, ki je bil objavljen v Moskvi, je razvidno, da pri vdoru v Jugoslavijo sodelujejo z Rusi tudi čete bolgarske armade.

**NEMŠKI VOJAŠKI KOMENTATORJI PRAVIJO,
DA ZAVEZNIŠKO PRODIRANJE NI VARNO**

LONDON, 4. aprila — Nemški vojaški komentatorji so nocoj trdili, da zavezniško prodiranje skozi zapadno Nemčijo napreduje tako hitro, da je zveza med raznimi napredujočimi kolonami postala ohlapna. Obenem so se nemške radijske oddaje bahale, da so organizirani nemški teroristi, zvani "volkodlaki," uničili en ameriški glavni stan in pobili večje število Amerikancev na raznih točkah za linijami.

Radijski govorniki skušajo ustvariti vtis, da je obseg zavezniškega prodiranja tako velik, da utegne učinkovati kot velika go-ba, ki je poplila vso vodo, to se pravi, da so zavezniške sile tako razkropljene, da je ogrožena njihova ofenzivna moč.

Eden izmed komentatorjev je poročal, da Nemci, ki so obkoljeni v Ruhru, še niso poraženi, temveč da nadaljujejo z aktivno obrambo. Neki drugi komentator je rekel, da medtem ko situacija še ni "stabilizirana," pa se zavezniški prezgodaj veselijo, ako mislijo, da so nemško vojsko že prisilili na kolena.

**AMERIKA IN ANGLIJA
POSTA MENDA PRIZNALI
VLADO V VARŠAVI**

LONDON, 4. aprila. — Diplomatski krogi v Parizu pravijo, da sta Amerika in Anglija zadnje dni pričele s pripravami, o katerih se sodi, da dovedejo do pozitivne diplomatske zastopništvu k poljski provizorični vladi v Varšavi.

Pariz to akcijo tolmači kot anglo-ameriško gesto spravljanja v Varšavi je priznana od poljske vlade, medtem ko Amerikanci in Anglija še vedno pridržujejo poljsko zamejno vlado v Londonu.

Pariska poročila pravijo, da se Francije tiče, želi priznati varšavski režim pri prvi priliki, kakor hitro bo videla, da to lahko stori, ne da bi se s tem zamerila v Washingtonu in Londonu.

**AVSTRJSKI MAGNAT
ARBITRAN V ARGENTINI**

BUENOS AIRES, 4. aprila. — Včeraj je bil aretiran tu bivši avstrjski municipalni magnat Fritz Mandl, o katerem se sodi, da je bil "prednja strahotina" za nacije v Argentini. Mandl, ki je bil svoj čas močan filmski igralce Heddy Lamar, premore 60 milijonov dolarjev in ima velike investicije v raznih argentinskih podjetjih.

**OBDOBJENE ZAMORKE PRI
"WAC" BILE POMILOSCENE**

BOSTON, 3. aprila. — Danes so bile pomiloscene štiri mlade ženske, članice WAC vojaške oddelke, ki so bile nedavno obsojene z nečastnim odpustom, ker so se nečestno ponašale v enoletni vojni službi. Zamorke, ki so bile nastavljene v neki vojaški bolnišnici, so trdile, da so bile predmet plemenske diskriminacije.

**OPERETO
"CIGAN-BARON"**

prinedi
GLASBENA MATICA
v nedeljo, 15. aprila
ob 8:30 uri zvečer v SND
Vstopnice se dobe pri
Mrs. Makovec

Industrijalci v Porenju že kujejo načrte, da rešijo svoje investicije v polomu Nemčije

Hočejo neodvisno državo v Porenju, ki bo "varovala" demokratični zapad pred ruskim boljševizmom

BAD GODESBERG, Nemčija (Piše Raymond Daniell v "New York Times") — Industrijalci v Porenju že kujejo načrte, da zavarujejo svoje investicije v polomu, ki ga vidijo, da prihaja za Nemčijo. To je izvor močnega separatističnega gibanja, ki je očitno dobro financirano.

Koliko opore ima gibanje, ki se je pojavilo čim so Amerikanci zavzeli Aachen, je težko reči, toda jasno je, da nemški industrijalci v Porenju zidajo nanj vse svoje nade kar se tiče njihovih povojnih načrtov.

Separatisti upajo, da jim bo staro boljševiško strašilo pomagalo dobiti podporo za njihov načrt od strani Amerikancev in Angležev. Vsi so soglasni v poudarjanju, da more edino "liberalna krščanska demokratična država" služiti kot obrambni zid med komunizmom in zapadnimi demokracijami, ampak človek mora samo govoriti s temi ljudmi, da liberalizem, o katerem govorijo, ni nič drugega kot krinka za reakcijo.

Isti argumenti kot nekdanji Hitlerja

Argumenti, ki jih danes navajajo v prilog neodvisne države v Porenju, se niti za las ne razlikujejo od razlogov, ki so jih pred nekaj leti navajali za podporo Hitlerja in nacistične stranke. Sedaj so proti nacijem in proti Hitlerju, ker se je igra izjavila, ampak njih mišljenje glede ekonomskih in socialnih vprašanj ni nič manj fašistično kot je bilo pred petimi ali desetimi leti.

Nevarnost, ki obstoji v tem pogledu je, kako bi zavezniški mogli preprečiti zopetno priklonitev Porenja nazaj k Nemčiji, kadar bi bil mir trdno ustanovljen in bi se okupacija Nemčije končala.

Zagovorniki separatističnega gibanja argumentirajo, da bi zavezniški popolnoma brez skrbi pustili porensko industrijo pri

miru, ker je bila svetu nevarna le toliko časa, dokler se je nahajala pod kontrolo pruskih oblasti, ki so jo rabile za militariistične namene. V novi državi, katero predvidevajo, bi taka nevarnost ne obstojala, pravijo vsi od prvega do zadnjega, kajti edini navdušeni nacist med njimi je bil Fritz Thyssen.

Značilnost soglasja med industrijskimi elementi

Kar je najbolj značilno pri vsem tem je, v koliki meri je mišljenje glede meja predlagane porenske države in njene notranje uredbe med industrijskimi krogi izkristalizirano.

Ti ljudje smatrajo, da bi Amerika in Velika Britanija moral biti hvaležni Nemčiji, ker je držala nazaj komunistični val v Evropi in pravijo, da najmanj, kar moreta storiti za Nemčijo, je to, da rešita zapadni del Nemčije pred komunizacijo.

Ampak postopanje okupacijskih oblasti povzroča v njih vrstah precejšnjo zaskrbljenost. Njihove overture so bile namreč hladno sprejete in zelo neprijetno so bili dirnjeni, ko je bil nedavno v Eschweilerju aretiran neki velik premogovni podjetnik.

Pričakujejo razkola med Rusijo in zapadnimi silami

Iz razgovorov z prebivalci v zapadni Nemčiji je jasno, da so učinki nacistične propagande proti Rusiji povprečnega Nemca prepričali, da bo prej ali slej prišlo, do razkola med zapadnimi demokracijami in Rusijo, in torej ne verujejo, da bodo zavezniški dopustili, da bi nemška

**VESELA VEST ZA
GOSPODINJE — A TREBA
BO MALO POČAKATI!**

WASHINGTON, 4. aprila — Predsednik vojno-produkcijske komisije Julius A. Krug je danes dal v javnost poročilo, ki obeta nekoliko utehe gospodinjam in civilnemu prebivalstvu v obče, ko je naznanil, da bodo eno leto po zmagi v Evropi na razpolago že znatne zaloge vsakovrstnega konzumnega blaga, ki ga sedaj sploh ni mogoče kupiti.

Krug je obljubil, da bodo leto dni po zmagi gospodinjstvom lahko zopet dobile električne ledenice, šivalne stroje in druge moderne hišne pripomočke, in da bodo do takrat na prodaj tudi avtomobili in radijski aparati.

"Šala" je poslala očeta v bolnišnico

Neki delavec v tovarni Cleveland Tractor Co. je "za šalo" odprl zračno cev s 100 funti pritiska, da prestraši 58-letnega Dominika Trivissano. Priletni možki se je onesvestil, pozneje pa se ga je moralo odpeljati v bolnišnico. Trivissano je vdovec in oče deveterih otrok, trije od katerih se nahajajo v armadi.

REŠEN IZ UJETNISTVA

New York. — Tukajšnji slovenski župnik rev. P. Petric je bil obveščen, da je bil njegov nečak saržent John Petric osvoboden iz nemškega ujetništva. Nahajal se je v Vzhodni Prusiji, kjer so ga rešili Rusi z drugimi ujetniki vred. John Petric je bil drugič ranjen 17. septembra na zapadni fronti in obenem ujet po Nemcih.

Industrija propadla, češ, da jim bo potrebna v končnem boju proti Rusiji.

Ta vera med Nemci je tako globoko ukoreninjena, da so mnogi nemški ujetniki izrazili pripravljenost, iti v boj proti Rusiji pod zavezniškim poveljstvom, in da so bili zelo preseženi, ker se njih ponudbe ni sprejelo.

Navzile temu, da Nemci odprto izražajo strah pred "ruskim maščevanjem", pa vsi brez izjeme trdijo, da je bilo obnašanje nemških čet v Rusiji povsem "korektno."

Nezaslišno nemško barbarstvo z ruskimi vojnimi ujetniki

TEUTOBURGER WALD, Nemčija, 4. aprila. — Ko so v vojni otrdeli Amerikanci osvobodili taborišče, v katerem se je nahajalo 33.000 ruskih vojnih ujetnikov, so tam odkrili tako strašne razmere, da ob prizorih, ki so jih videli, skoro niso mogli verjeti svojim lastnim očem. Osvobojeni jetniki, od katerih ni ostala drugega kot kost in koža, da izgledajo kot živi okostnjaki, so kot živali planili v taboriščno skladišče za živež in si basali v usta surovo moko in koščke živeža, ki so ga postrgali s tla. Drugi so tekli na bližnja polja in z rokami kopali po zemlji, da bi našli kak neizkopen krompir.

Nemški stražnik pobledel od strahu

Ameriški korespondent, ki je obiskal osvobojeno taborišče, pravi, da ko je vprašal nekega Nemca, ki je bil stražnik v taborišču, ako bi bil pripravljen biti ujetnik pod enakimi razmerami, pod kakršnimi so Nemci držali Ruse, je Nemec od strahu pobledel kot zid ter ni hotel ničesar odgovoriti.

Kakor se je dognalo na podlagi zapisov in pokopališč v bližini taborišča, je tam v teku zadnjih treh let umrlo od lakote 30.000 Rusov. Neki ruski zdravnik, sam ujetnik, ki je imel v rokah oskrbo ujetnikov, je rekel, da so oni, ki so ostali živi, tako izstradani, da je malo upanja, da bi ostali pri življenju. Izredno bogata hrana preko daljšega časa jih utegne rešiti.

Ujetniško taborišče, ki se nahaja na obronkih Teutoburger Walda južno od Bielefelda, je bilo osvobojeno od 822. opazovalne grupe druge oklopne divizije, ki je pod poveljstvom podpolkovnika Wheeler H. Marriama, ki je doma iz Farminghama, Mass.

"Bilo je preveč Rusov," pravi Nemec

Ujetniki so živeli v lesenih kolibah, in taborišče je bilo obdano z žičnimi ograjami. Korespondent, ki je obiskal taborišče, pravi, da je mnogo ujetnikov tako sestradanih, da se niso mogli držati pokonci več kot par trenutkov.

Možje, ki so bili poslani v bol-

**ČIŠČENJE FAŠIZMA
V ITALIJI NAPREDUJE
ZELO POČASI**

RIM, 4. aprila. — Kot razvidno iz poročila, katerega je objavila včeraj italijanska vlada, gre z delom za iztrebljenje fašizma v Italiji zelo počasi naprej. Do sedaj je bilo v vseh delih osvobojene Italije aretiranih samo 3.240 oseb, preiskava pa je v teku proti nadaljnim 1.810, ampak proti zadnjim še ni bila podvzeta končna akcija.

**Nov grob
GEORGE GESTIC**

Po kratki in mučni bolezni je preminil na svojem domu dobro poznani George Gestić, star 68 let, stanujoč na 7017 Hecker Ave. Doma je bil iz Samobor, selo Podvrh, odkoder je prišel v Ameriko pred 40. leti. Bil je član društva "Zvezda" št. 14 HBZ in društva "Slovan" št. 3 SDZ. Tudi j zapušča žalujočo soprogo Thereso, rojeno Radovanič, doma iz istega kraja kot soproga, tri hčere, Mrs. Caroline Sintič, Mrs. Stefa Cook in Dolores, štiri vnuke in enega pravnuka, ter več sorodnikov. Pogreb se bo vršil v soboto, ob 8:15 uri zjutraj iz Jos. Žele in sinovi pogrebnega zavoda, v cerkev sv. Pavla na E. 40 St. in St. Clair Ave., ob 9. uri in nato na Calvary pokopališče.

**RUSKI IN KITAJSKI
POSLANIK SE SESTALA**

WASHINGTON, 4. aprila — Včeraj je imel državni tajnik Stettinius posvetovanje, katerega sta se udeležila sovjetski poslanik Gromyko in kitajski poslanik Wei. Seji je prisostvoval tudi britski poslanik Halifax. Dejstvo, da se je sovjetski poslanik udeležil konference v prisotnosti kitajskega poslanika, se tolmači kot znamenje novega edinstva med zavezniškimi narodi. Dosedaj je bila Rusija v teh rečeh z ozirom na dejstvo, da ona ni v vojni z Japonsko, strogo "korektna," ta slučaj pa ustvarja vtis, da je Moskvi malo mar, kaj utegnejo misliti Japonci.

nišnic, so dobili "najboljšo hrano", je povedal ruski zdravnik, in ta je sestojala iz vodene ječmeneve juhe in dveh koščkov kruha na dan.

Neki nemški podčastnik, ki je v službi v taborišču, je skušal opravičiti razmere v taborišču; rekel je: "Bilo je preveč Rusov."

Zakonski načrt za mobilizacijo za delo, je mrtev

WASHINGTON, 4. aprila. — Splošen vtis obstoji, da je zakonski načrt za mobiliziranje delovnih moči, katerega je priporočala administracija v začetku tekočega leta, za vse praktične svrhe mrtev.

Senatna zbornica je včeraj s 46 glasovi proti 29 zavrgla konferenčno poročilo o predlogi, nakar je bila vrnjena nazaj poslanski zbornici, kjer bo najbrže zaspala.

Proti predlogi je glasovalo v senatu 21 demokratov in 24 republikancev. Resignacija James F. Byrnes kot direktorja domače fronte, ki je obenem izjavil, da je konec vojne v Evropi na vidiku, je ojačala vtis, da drastični koraki, katere je predvidevala predloga za izvajanje zma-ge, niso več potrebni.

MLADINA VABI

Mladinski pevski zbor Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd. vabi cenjeno občinstvo na veliko udeležbo na koncertu, katerega priredi v nedeljo, 8. aprila. Pričetek bo ob 4. uri popoldne in po programu sledi prosta zabava s plesom. Zbor je sedaj pod vodstvom Mrs. Anne Vadnal in ako se ga hoče obdržati na površju, je potrebno, da se javnost zanima za priredbe, ki jih odbor skuša podati. Ako se mladina potruje, da poseba vaje in se pridno učijo slovenske govornice in slovenskega petja, ali ni vaša dolžnost, da ji nudite vzpodbudo in njene priredbe obiščete v obilnem številu? V nedeljo pokažite tem mladim pevcem in pevkom, da cenite njih trud — napolnite jim dvorano pri pomladanskem koncertu! Ves preostanek koncerta se bo izročil za takojšnjo pomoč trpečemu narodu v domovini — torej še en vzrok, zakaj bi morala biti dvorana SDD v nedeljo napolnjena do zadnjega kotička.

DRAM. DRUŠTVO "ANTON VEROVŠEK"

Članstvu dramskega društva "Anton Verovšek" se sporoča, da se bo v petek, ob 8. uri zvečer vršila seja v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Vabi se na polnoštevilno udeležbo.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST" UREDNIKOVA POŠTA

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):

For One Year — (Za celo leto) \$6.50
For Half Year — (Za pol leta) 3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:

(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):

For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) 4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:

(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):

For One Year — (Za celo leto) \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

HERBERT SELIGMANN:

Rusija in Japonska

Rusija se bo borila proti Japonski. Ta odločitev je padla že pred konferenco na Krimu. Spor med Rusijo in Japonsko je nepomirljiv — in sedanja vojna je globalnega značaja. Vse tri velesile imajo v Aziji interese vitalne važnosti.

Sedanji pakt nevtralnosti med Rusijo in Japonsko je bil sklenjen kot nekakšen protiutež za vojaško zvezo, katero je sklenila Japonska z Nemčijo pod imenom anti-comintern pakt. Japonska je takrat objasnila Rusom, da je bil podpisan ta pakt le proti širjenju komunističnega vpliva v vzhodni Aziji, ne pa proti Rusiji.

Ta pakt nevtralnosti pa je predstavljal v najboljšem slučaju premirje, kajti spopad ruskih in japonskih interesov na Daljnem vzhodu je star in nepomirljiv. Japonska je prenesla velik del svojih produkcijskih sil na azijski kontinent, dočim je bilo rusko prodiranje na vzhod precej slično ameriškemu prodiranju na zahod — nekakšna usodna sila, katere ni ustaviti.

V drugem delu 16. stoletja so začele manjše skupine kozakov prodirati v tej smeri in se niso ustavile, dokler niso dosegle Tihega oceana. Dejstvo, da je bila politika carjev mnogo manj odgovorna za to prodiranje kot podjetnost pustolovcev in drznih potnikov in trgovcev, daje tej porali le še več sličnosti. Rusi so se imeli boriti pred vsem proti naravi, manj proti ljudem. V teku 57 let, od 1582. do 1639., so končali svoje delo prodiranja, med tem ko so Amerikanci potrebovali 200 let, da se prebijejo do pacifiške obale.

Toda šele vzpričo grožnje japonskega militarizma so začeli Rusi pod sovjetsko vlado z veliko silo razvijati te pokrajine. Malo je znanega, kaj se tam godi, toda Owen Latimore pripoveduje v svoji knjigi "Solution in Asia," da izdeluje danes sovjetski daljni vzhod tudi že težke industrijske izdelke kot lokomotive, ladje, stroje in orodje. V Komсомолску, industrijskem mestu, ki je staro komaj 18 let, živi preko 100.000 ljudi. Med drugim izdelujejo tam ladje do veličine od 8.000 ton. Rusi so poslali tja iz Evrope neizmerne količine razbitega nemškega vojnega materiala, iz katerega izdelujejo tam jeklene plošče za ladje. Te sovjetske industrije so ustvarile vojaško silo sovjetskega daljnega vzhoda, o kateri sodi ves svet, da je ogromna. Dvakrat v zadnjih letih so Japonci poskusili meriti se z njo, in so obakrat drago plačali. Leta 1939. so zasedli višinske pozicije nad jezerom Khassin blizu Vladivostoka. Ruska pehota in letalstvo sta Japonce porazila in pregnala. Leta 1939. pa so Japonci zopet poskusili svojo srečo v zunanji Mongoliji pri jezeru Bob Nor, a so bili strahovito poraženi. Od tega časa naprej Japonci niso več obnovili svojih poskusov.

Toda rusko-japonsko nasprotstvo je mnogo starejše kot sovjetska vlada. Rusi so bili prisotni že takrat, ko je ameriški admiral Perry prisilil Japonce, da odpro svojo deželo evropskemu vplivu. Leta 1855. so sklenili Rusi in Japonci svojo prvo pogodbo, katere predmet je bila skupna uprava otoka Sahalina, ki je ostal do danes kamen spodbudke med obema silama. Drugi sporni interesi so bili v Mandžuriji in Koreji. Leta 1904. so privedli do vojne, katero je začela Japonska prav tako kot v Pearl Harborju z nenadnim napadom, brez napovedi vojne, na rusko mornarico zbrano v Port Arturju. Nesposobnost ruskih generalov je izgubila vojno in z njo vso Korejo, Mandžurijo in južno polovico Sahalina. Tudi mir po tisti vojni pa je bil le premirje.

Ruska revolucija je znova poostрила razmerje med obema silama. Japonska je zasedla del vzhodnih pokrajin, iz katerih pa se je morala umakniti pod ameriškimi pritiskom in pod pritiskom naraščajoče sovjetske sile. Toda osnovni spor — nasprotstvo dveh držav, ki se širita v isto smer — je ostal vedno, in je še danes, neodločen. Tako-

Kako je s pogoriščem

Na mnoga vprašanja ljudi, kateri bi radi vedeli, kako stoji stvar s pogoriščem, na j bo tu uradno naznanjeno sledeče:

Odbor korporacije je redno na delu, da se prej ko mogoče doseže vse potrebno za zidavo novih hiš.

Odbor je že pred tednom dni naprosil župana, da se mesto zavzame za to, da se počistijo podrtje ali ostanki pogorišč, dalje pa, da naj mesto tudi razmeri zemljišče za nove večje parcele (lote).

Celokupni odbor je tudi sklenil, da naj se takoj začne s popisom oseb, lastnikov lotov ali zemljišča z dogovorom, kdo da je pripravljen, da si ali: postavi hišo, ali pa da hoče prodati zemljišče korporaciji, katere se trudi, da bi se naselbina upostavila nazaj in sicer, na najboljši način, ki je mogoč, da se ta okolica spremeni, še to leto iz ruševin v novo cvetočo residenčno naselbino, kateri ne bo para nikjer drugod, če bodo lastniki zemljišč (lotov) voljni sodelovati z korporacijo roka v roki. Seveda, če bi se temu nasprotovalo in bi več lastnikov brez vzroka odreklo sodelovanje, potem bi bilo vse dosedanje delo zaman.

Do sedaj so izvršena sledeča dela: Dosežen je sporazum z East Ohio Gas Co. v tem, da je ista privolila oddati več zemlje, na kateri se bodo postavile nove hiše. S tem je obljubil dati to zemljo za ceno, kakor je cena za navadno loto, kjer se zida eno ali dve družinski hiši. Ta cena je tista, kakor ceni zemljo mestna uprava na davčni veljavi. Imenovana kompanija gre vsestransko nam na roko in želi, da se ustanovi novo naselbino. Prav tako je ista kompanija dala razumeti, da ima v načrtu vpostaviti večja nova poslopja na ozemlju, kjer so poprej stali plinski tanki, tako da bodo ta poslopja delala krasno novo naselbino. Vse, kar je služilo poprej plinski službi, bo premeščeno drugam. V novih poslopijih bodo imeli le popravilnice plinskih "metrov".

Dalje je bilo doseženo to, da je vsa ta okolica sedaj omejena na residence, in da je določeno zelo obširno igrišče za mladež, da jim ne bo treba iz te okolice hoditi drugam. V novemu ozemlju bo izpeljana nova cesta med 62. in 61. cesto, zaprt pa bo avtomobilski izhod iz 61. ceste na E. 55th Street, da bo okolica varna pred nevarnimi brzečimi truki, kateri povzročajo največ nesreč.

Korporacija je izvolila obširen odbor nad 25 oseb, kateri zastopa vso okolico kot: cerkveno, narodno, trgovsko in hišno posestvo ali lastništvo. Poleg županovega odbora, so v odboru korporacije zastopniki vseh slojev, da bodo pomagali v tem, da se ugotovi za vse in vsem, da bo cilj dosežen tako, kakor je bilo od začetka napovedano in z delom začeto.

Da se še ni doseglo kaj več, ni bila krivda na odboru. Do nekega časa še ni bilo dovoljeno niti to, da bi smeli ljudje, niti lastniki hoditi na pogorišče.

zvana Tanaka spomenica — o čije avtentičnosti tu ne bomo govorili — pravi v jasnih besedah naslednje:

"Mandžurija in Mongolija sta ključni postojanki, na podlagi katerih se bomo mogli polastiti vsega bogastva Kine. Nato bomo zasedli Indijo in Južna morja, Malo Azijo — in končno tudi Evropo."

Sovjetska Rusija je od dne do dne bolj pripravljena na bodoči spopad. Sovjetska armada na vzhodu je bila vedno ogromna. Ko se bo podrla nacistična Nemčija, bodo osvobodene ogromne sile, dočim je japonska moč trpeti pod udarci ameriških oboroženih sil.

ozemlje. Sedaj je to dovoljeno, dočim je še vse, kar se nahaja na ozemlju plinske družbe pod strogo upravo vlade, katere preiskuje vzroke eksplozije.

Do sedaj se ni moglo nič hitreje doseči, dasi je odbor zboroval redno po večkrat na teden.

Mestna oblast je z odborom v sodelovanju. Ničesar se ne stori brez vednosti mestne vlade in odbora korporacije. Radi tega prav lahko zaupa vsak, da se gre le za to, da bo vse urejeno pravilno, za čas, ko se bo začelo s zidanjem novih hiš.

Odbor želi, da bi se lastniki lotov po večini, kjer je le mogoče, zavzeli za zidavo svojih novih hiš. Prvo priliko imajo lastniki domov in želeži je, da se je bodo poslužili. Kjer pa tega ne bo mogoče, so pa uljudno naprošeni, da store sledeče:

Zelo važno

Ker je odbor storil v tem času vse, kar je mogel, se tem potom odbor obrača za pomoč do lastnikov zemljišč (lotov) za sodelovanje, ki bo pripomoglo do hitrejšega uredenja, da se začne z gradbo.

Na seji celokupnega odbora je bilo sklenjeno, da se zaslisi vse, kateri lastujejo lote, da izpovedo, če nameravajo zidati na zemlji ali poleg najbližje njihovega doma, ker (ko bodo loti razmerjeni in nekoliko večji) bo naneslo, da bo nova lota iste številke malo premaknjena, kar bo samo v korist tistemu, da bo imel večjo in modernjšo loto, 40 ali 45 čevljev širjave.

Da se vse to, kar mogoče kmalu doseže, je treba, da se vsak prihlasi: tisti, ki je voljan hišo zidati, kakor tudi tisti, ki želi loto prodati. Korporacija, ki se je ustanovila s tem namenom, da izvede to težko delo, ki ga sami privatniki ne morejo izvršiti, bo to storila brez vsakega dobička, v korist te nove naselbine, kar bo v splošno korist cele naselbine.

Trgovci te okolice so pripravljani, da posodijo denar brezplačno v namen, da se prekupe od plinske družbe, ter od tistih, ki bi hoteli prodati lote, da se zida hiše, in da se preskrbi za nove naselbine, v kolikor ne bi hoteli sedanji lastniki sami zidati.

Ta ponudba trgovcev in teh, ki se trudijo, da se naselbina ohrani in zboljša, je vredna, da se vsak rojak zanjo zanima že iz želje, da se naredi iz tega ogroženega kraja, lepa, nova kolonija.

V ta namen je določeno, da se zgoraj omenjeni lastniki prihlasi. Dalje vsi, kateri bi hoteli zase zidati kot tisti, kateri nočejo zidati pač pa hočejo prodati lote. Dalje, naj bi se prihlasi tudi taki, ki bi hoteli priti od drugod semkaj in si ustanoviti svoj dom. Sedaj bo več zemlje na razpolago, ker imamo od plinske družbe več zemlje za nove stavbe.

Za enkrat še nima odbor novega urada, kjer bi se dalo na razpolago uradne ure za to popisovanje. Kadar bo tak urad odprt, bo to naznanjeno v listih.

Začasno pa se lahko prihlasi te na sledečih mestih za pojasnila. Vsak čas, kadar je odprta slovenska The North American banka, se lahko prijavite poslovdji Mr. Jos. Lakampu v uradu, drugače pa pri meni v moji pisarni na 1053 E. 62 St., v uradu mednarodne čitalnice na E. 55 Street, pri Mr. Frank T. Suhadolniku vselej kadar je ista odprta.

Da bo stvar še lažje dosežena, se daje prilika, da se oglasi kjerkoli, pri kateremkoli odborniku naše korporacije: Mr. John Gornik, Mr. Louis Majer, Mr. John Tavčar, Mr. John Sušnik, Mr. Frank Jakšič, Rev. F. Baragi, Msgr. Ponikvarju ali John Asec na E. 61 St. Imenik celokupnega odbora bo priobčen v kratkem, da bo javnost vedela, da je vsestransko zastopana naselbina za v doseg velikega dela, za katerega se zanima širša javnost Clevelanda. V imenu odbora prosim za sodelovanje.

Anton Grdina, predsednik,

Posejite koncert mladine

Cleveland, Ohio. — Narava se prebujala iz dolge mrzle zime, in že je videti znake lepe cvetoče pomladi, ptički pojo in dafo-dilke kimajo s svojimi zlatorumenimi glavicami. Da, da, ljubo gorko solnce, pomlad je tu, vse je živahno, vse veselo.

Mladinski pevski zbor na Waterloo Rd. priredi v nedeljo, 8. aprila popoldne, svoj pomladanski koncert s petjem in godbo. Vse bo veselo in dobre volje. Vsi člani zbora so kakor mladi ptički v pomladi, peli in žgoleli bodo, da bo veselje za dušo in uho.

Zatorej se vabi cenjeno občinstvo širom Clevelanda, da se udeleži te prireditve v velikem številu.

Vse programne točke bodo pod spretnim vodstvom ge. Anne Vadal. Pričetek točno ob 4. uri popoldne v Slov. del. domu na Waterloo Rd. Po koncertu se vrši ples in prosta zabava. Za ples bo igral Vadalov orkester.

Za okrepila, dobro večerjo in za suha grla bo vse dobro preskrbljeno. Torej, na veselo videnje, vas vabi

Odbor.

"Progressivne Slovenke" vabijo

Kakor ste že čitali poročilo naših poročevalk, se Progressivne Slovenke krož. št. 3 pripravljamo za nedeljski vpisovitev komedije "Tri sestre", katero bomo podale na odru Slovenskega društvenega doma na Recher Ave.

Pričetek bo ob 3:30 uri popoldne. Ker je vsa igra od konca do kraja polna humorja, vam ne bo žal malenkostne vstopnine 50c, ki jo boste plačali.

Vse vloge so v dobrih rokah igralcev in igralk, ki so vas že nešteto krat zabavali na naših odrih. Tudi zasukali se boste lahko po igri, ob zvokih Uletovega orkestra, ki je kot nalašč za take priredbe.

Naša glavna tajnica Josie Zakrajšek bo tudi navzoča in spregovorila bo nekaj besed v pojasnilo glede našega delokroga v splošnem.

Za Progressivne Slovenke

Mary Ster, tajnica.

"Tri sestre" v Euclidu

Krožek št. 3 Progressivnih Slovenk priredi v nedeljo, 8. aprila ob 4. uri popoldne lepo in zanimivo igr "Tri sestre".

Danes je težko vprijeti kaj lepega na naših odrih, ker ni dovolj igralskih moči, delno vsled zaposlenosti in delno tudi vsled tega, ker se veliko naših fantov nahaja v službi domovine.

Pri našem krožku smo bile to pot kaj srečne, ko smo dobile izvrstnega igrovdvoj in izvrstne igralce in igralk. Zato vas vabim, da se udeležite, da se ne boste pozneje kesali. Čim večja bo udeležba, tem bolj z veseljem bodo igralci izvršili svoje vloge.

Vsebinska igra je bila že parkrat podana v javnost, torej je ne bom ponavljala, temveč prijazno vabim, da pridite v nedeljo popoldne v Slovenski društveni dom na Recher Ave. Vstopnina je za današnje čase malenkostna, samo 50c za osebo. Za polke in valčke po igri bo skrbel Uletov orkester, za lačne in žejne bo pa tudi prvovrstno preskrbljeno, v kolikor razmere dopuščajo.

Še enkrat vabim vse, od blizu in daleč, da pridete pogledati igro, ker zabave boste imeli na koše.

Frances Gorjanc.

Domača fronta

"Stork Bill"

Washington. — Dr. Martha M. Eliot, pomožni načelnik urada za otroke, ameriško ministrstvo za delo, je poročala o priliki druge obletnice sprejetja zakona v kongresu, ki je določil v to svrhu prve kredite, da je prejemale v teku prvih dveh let poslovanja programa za porode in nego dojenčkov tri četrtn milijona žen in dojenčkov, pripadajočih članom naših oboroženih sil, nego odgovarjajočo temu programu. Dr. Eliot je dejala, da je skupni znesek kreditov tega zakona zdaj že blizu \$70.000.000, tako da "plačuje Stric Sam zdravnika in stroške bolnice približno vsakemu šestemu otroku rojenemu v teh časih." Dr. Eliot ceni, da je skrbel program za porode in nego dojenčkov že za približno pol milijona dojenčkov, dočim jih je približno 200.000 na potu; nega zdravnika, bolnica in bolničarka, vse to je preskrbljeno materam v času, ko nosijo, pri porodu in še šest tednov po porodu. Razven tega pa je skrbel pro-

ŠKRAT

"Divji lovec"

Letovišar: "Ali je v vašem gozdu kaj divjačine?"
Gostilničar: "Prej je bilo nekaj jelenov, pa je prišel letovišar, ki je bil strasen lovec, in ta je tako divje straholena te živali, da so se vse izplašale!"

Dvoumno vprašanje

"Ali bi morda radi žganja?"
"Oprostite, gospa — je li to dovednost ali povabilo?"

gram tudi za 75.000 bolnih otrok. Dojenčki imajo pravo do nege skozi vse svoje prvo življenje.

Pazite na vse svoje stroje

Washington. — J. A. Krav, ravnatelj War Production Board, da, poziva gospodarje hiš, da, sestavljajo avtomobile, farma, in mehanike naj dobro pazijo na vse svoje stroje in jih dobro mažejo, da jim bodo trajali dolgo, in da jim bodo vojnega denarja, ki je vso dobo vojne. Dejal je, da je treba posebno paziti na naslednja pravila:

Glejte, da bodo vaši stroji delali; skrbite jih pred vsako napravo; redno popravljajte vse hišne naprave; dobro pazite vse kroglične ležaje; skrbite za skupinske vožnje in popravljajte svoje naprave; prodajte stroje, katerih ne potrebujete.

Kupujte vojne bonde

MLADINSKI PEVSKI ZBOR

priredi

KONCERT

v nedeljo, 8. aprila 1945

V SLOVENSKEM DELAVSKEM DOMU
NA WATERLOO ROAD

Pričetek ob 4. uri popoldne

Program

1. Ameriška himna "Star-Spangled Banner"
2. Trtica mila
3. Popolna poje zbor, solo John Pavli
4. Poirkan ples
5. Slavija se širi poje zbor, solo Betty Čerjan
6. Dar luči
7. Pisana ladja
8. Ko študent na rajžo gre
9. Najlepša je mladost
10. Mladi vojaki

ODMOR

1. "Two Guitars" — "Sharpshooters March" Pike orkester
2. Drevo, solo Betty Čerjan
3. Ko tičica sem pevala, duet Homer Smith
4. Gor čez jezero, duet Nada Škerl in John Pavli
5. Sem slovenska deklica, solo Nancy Samra
6. Ročic ne bom trgala, duet Ruth Churney in Helen Marci
7. Zagorski zvonovi, solo Eleanor Pavli
8. Čez tri gore, duet Vilma Matutevič in Margie Kanari
9. Duh rožmarina, duet Stephanie Sever in Ruth Vianich

PETJE VODI MRS. ANNA VADNAL

NA KLAVIR SPREMLJA MISS MARY SEVER

Po predstavi ples

Igra Vadal orkester

PEVSKI ZBOR SE LEPO ZAHVALJUJE
CENJENEMU OBČINSTVU ZA POSET.

DESET ZANIMIVIH POVESTI

I. Oče

Ivan Potrč

"Oče so kleli, tepli me..." koli dokončno doumela, kaj se skriva za njimi. Na kočo je legla noč. V kuhinji so po zakajenih stenah zaplesali svetli in rdečkasti zublji iz goreče peči ter z utripajočo in plapolajočo lučjo razsvetljevali suhotno mater pri zmikanju svinjske krme. Na dvorišču sta Ančka in Malika porivali voz v kolarnico. Hrgovca je ostavila žmikanje, si obrisala roke in snova dojačo. Pri hlevnih vratih se je ozrla — ne, moža ni bilo na spregled — in poklicala hčer.

"Kaj pa stoješ?" je zmerjal oče in jo premeril s sivim, mrzlim pogledom. "Obračaš se kakor breja telica."

Hrgovci je zastala noga med kuhinjskimi vrati; pogledala je vznemirjena po možu in Maliki ter rekla vsakdanje, ko se je za trenutek križala z moževimi vodnimi očmi:

"Nebo se je zavleklo. Jez je. Vreme se bo obrnilo. S krompirjem se bomo morali podvizati. Kaj praviš?"

Stari ji ni odgovoril. Buljil je preko voza proti natolu. Hrgovco je zaskrbelo. Ozrla se je na kramp v moževih rokah in na Malikino telo.

— Da je le dekle zunaj! Odlagala je polena, jih namestila na ogenj in tuhtala.

— Kristus, če ni kaj radi Malike? Kje in kdaj bi utegnil zvedeti? Grebla je po pameti. S kom je govoril zadnje dni? Sicer pa, ali nima oči? Malika nosi široka krila, ali... sčasoma ne bo mogla več zakrivati. Pokukala je na dvorišče. Stari je še vedno stal tam na podseku, mrk in vaze zaprt, kakor vedno.

"Ti, v ponedeljek bomo v krompirju?" je znova začela. Iskala je po njegovem obrazu. Stari je vlek pipo in molčal. "Ah, prekleti! Sliši, ali ne?" se je razjezila. "Zini, no!"

Mož se je zganil; zagnal je kramp v zgornjo klet in odšel po podseku v hlev. Namenil se je okreniti, pa si je premislil. Vse tole cencanje in vsa tale njegova neodločnost sta ga malce zmedli, da se ni znašel ter se je raje pobral.

Hrgovci je odleglo. Sipala je repnik kuhane krme v škafo, ga napolnila z vodo in pristavila k ognju. Iskala je v trpke prihodnje dni.

— Poslej bo pekel pri hiši. Kaj je le mislilo dekle? Menda jo je pamet zapustila. — Hote-la se je jeziti na hčer; ali jeza ji je splahnela, če je pomislila, kaj se zbira nad otrokom. Predobro je poznala moža. Težko bo z njim. Njegova pamet je bila okorna in žilava kakor težko in trdo življenje pri Hrgovcih.

— Predlanskim, ko sta se dekleti preselili v zadnjo izbo, ne da bi ga povprašali, se je stari napil in pogrozil proti Esihu: "Naj le spita sami! Ali gorje, če se kateri kaj pripeti!" Doma je molčal; ali njegova groznja je le bdela nad družino.

Hrgovca je opravičevala hčer, češ, dekle je že staro. Ali znova in znova se je jezila. Da se je le tako daleč spozabila!

Po cementnem podseku so poudrseli koraki. Zbegano je pogledala proti vratom. Mož. Ognila se mu je žulil je pipo; brázde na njegovem obrazu so bile nekam vodene, da ni Hrgovca ni-

koli dokončno doumela, kaj se skriva za njimi. Na kočo je legla noč. V kuhinji so po zakajenih stenah zaplesali svetli in rdečkasti zublji iz goreče peči ter z utripajočo in plapolajočo lučjo razsvetljevali suhotno mater pri zmikanju svinjske krme. Na dvorišču sta Ančka in Malika porivali voz v kolarnico. Hrgovca je ostavila žmikanje, si obrisala roke in snova dojačo. Pri hlevnih vratih se je ozrla — ne, moža ni bilo na spregled — in poklicala hčer.

"Kaj pa stoješ?" je zmerjal oče in jo premeril s sivim, mrzlim pogledom. "Obračaš se kakor breja telica."

Hrgovci je zastala noga med kuhinjskimi vrati; pogledala je vznemirjena po možu in Maliki ter rekla vsakdanje, ko se je za trenutek križala z moževimi vodnimi očmi:

"Nebo se je zavleklo. Jez je. Vreme se bo obrnilo. S krompirjem se bomo morali podvizati. Kaj praviš?"

Stari ji ni odgovoril. Buljil je preko voza proti natolu. Hrgovco je zaskrbelo. Ozrla se je na kramp v moževih rokah in na Malikino telo.

— Da je le dekle zunaj! Odlagala je polena, jih namestila na ogenj in tuhtala.

— Kristus, če ni kaj radi Malike? Kje in kdaj bi utegnil zvedeti? Grebla je po pameti. S kom je govoril zadnje dni? Sicer pa, ali nima oči? Malika nosi široka krila, ali... sčasoma ne bo mogla več zakrivati. Pokukala je na dvorišče. Stari je še vedno stal tam na podseku, mrk in vaze zaprt, kakor vedno.

"Ti, v ponedeljek bomo v krompirju?" je znova začela. Iskala je po njegovem obrazu. Stari je vlek pipo in molčal. "Ah, prekleti! Sliši, ali ne?" se je razjezila. "Zini, no!"

Mož se je zganil; zagnal je kramp v zgornjo klet in odšel po podseku v hlev. Namenil se je okreniti, pa si je premislil. Vse tole cencanje in vsa tale njegova neodločnost sta ga malce zmedli, da se ni znašel ter se je raje pobral.

Hrgovci je odleglo. Sipala je repnik kuhane krme v škafo, ga napolnila z vodo in pristavila k ognju. Iskala je v trpke prihodnje dni.

— Poslej bo pekel pri hiši. Kaj je le mislilo dekle? Menda jo je pamet zapustila. — Hote-la se je jeziti na hčer; ali jeza ji je splahnela, če je pomislila, kaj se zbira nad otrokom. Predobro je poznala moža. Težko bo z njim. Njegova pamet je bila okorna in žilava kakor težko in trdo življenje pri Hrgovcih.

— Predlanskim, ko sta se dekleti preselili v zadnjo izbo, ne da bi ga povprašali, se je stari napil in pogrozil proti Esihu: "Naj le spita sami! Ali gorje, če se kateri kaj pripeti!" Doma je molčal; ali njegova groznja je le bdela nad družino.

Hrgovca je opravičevala hčer, češ, dekle je že staro. Ali znova in znova se je jezila. Da se je le tako daleč spozabila!

Po cementnem podseku so poudrseli koraki. Zbegano je pogledala proti vratom. Mož. Ognila se mu je žulil je pipo; brázde na njegovem obrazu so bile nekam vodene, da ni Hrgovca ni-

koli dokončno doumela, kaj se skriva za njimi. Na kočo je legla noč. V kuhinji so po zakajenih stenah zaplesali svetli in rdečkasti zublji iz goreče peči ter z utripajočo in plapolajočo lučjo razsvetljevali suhotno mater pri zmikanju svinjske krme. Na dvorišču sta Ančka in Malika porivali voz v kolarnico. Hrgovca je ostavila žmikanje, si obrisala roke in snova dojačo. Pri hlevnih vratih se je ozrla — ne, moža ni bilo na spregled — in poklicala hčer.

"Kaj pa stoješ?" je zmerjal oče in jo premeril s sivim, mrzlim pogledom. "Obračaš se kakor breja telica."

Hrgovci je zastala noga med kuhinjskimi vrati; pogledala je vznemirjena po možu in Maliki ter rekla vsakdanje, ko se je za trenutek križala z moževimi vodnimi očmi:

"Nebo se je zavleklo. Jez je. Vreme se bo obrnilo. S krompirjem se bomo morali podvizati. Kaj praviš?"

Stari ji ni odgovoril. Buljil je preko voza proti natolu. Hrgovco je zaskrbelo. Ozrla se je na kramp v moževih rokah in na Malikino telo.

— Da je le dekle zunaj! Odlagala je polena, jih namestila na ogenj in tuhtala.

— Kristus, če ni kaj radi Malike? Kje in kdaj bi utegnil zvedeti? Grebla je po pameti. S kom je govoril zadnje dni? Sicer pa, ali nima oči? Malika nosi široka krila, ali... sčasoma ne bo mogla več zakrivati. Pokukala je na dvorišče. Stari je še vedno stal tam na podseku, mrk in vaze zaprt, kakor vedno.

"Ti, v ponedeljek bomo v krompirju?" je znova začela. Iskala je po njegovem obrazu. Stari je vlek pipo in molčal. "Ah, prekleti! Sliši, ali ne?" se je razjezila. "Zini, no!"

Mož se je zganil; zagnal je kramp v zgornjo klet in odšel po podseku v hlev. Namenil se je okreniti, pa si je premislil. Vse tole cencanje in vsa tale njegova neodločnost sta ga malce zmedli, da se ni znašel ter se je raje pobral.

Hrgovci je odleglo. Sipala je repnik kuhane krme v škafo, ga napolnila z vodo in pristavila k ognju. Iskala je v trpke prihodnje dni.

— Poslej bo pekel pri hiši. Kaj je le mislilo dekle? Menda jo je pamet zapustila. — Hote-la se je jeziti na hčer; ali jeza ji je splahnela, če je pomislila, kaj se zbira nad otrokom. Predobro je poznala moža. Težko bo z njim. Njegova pamet je bila okorna in žilava kakor težko in trdo življenje pri Hrgovcih.

— Predlanskim, ko sta se dekleti preselili v zadnjo izbo, ne da bi ga povprašali, se je stari napil in pogrozil proti Esihu: "Naj le spita sami! Ali gorje, če se kateri kaj pripeti!" Doma je molčal; ali njegova groznja je le bdela nad družino.

pomagala bi ji... Nisem še preslaba..." Proseče se je zadržala v mater, v Ančko...

Krvavordeč jez za humskimi goricami je ugašal; noč je silila od vsepovsod.

Po molži je mati odšla skrivoma k sosedu. Naprosila ga bo, naj čuje in skoči k njim, če bi zaslišal vpitje.

Malika je precejala na kamenu mleko.

"Bo mati dobro opravila, bo Esih molčal?" je pomišljala zaskrbljeno.

Iz izbe se je prideval oče; razgledal se je po ozkem in na pol razsvetljenem prostoru; mleko je bilo podojeno.

"Kje je ona?" je vprašal, ne da bi se zmenil za hčeri.

"Kaj vem!" se je znesla Ančka. Malika je pobledelela.

Oče je odšel k vodnjaku, se napil vode in se odpravil za hišo.

"Ančka, za božjo voljo, ne draži ga! Da bi mogla še nocoj oditi, se nocoj... Ni šel proti Esihovim? Kristus, če kaj ujame!"

Ali stari ni zasledil žene. Ko je pokrival skozi kuhinjo v izbo, se je Malika globoko sklonila nad škafo, da si je zakrila telo.

Večerja je bila mučna. Malikina skrb se je zajedala v vse tri ženske. Prisiljeno so govorili o krompirju in živini in nazadnje je še Ančka povedala nekaj o fabriki. Malika se je vso večerjo skrivala za sestro, da si je zasenčila upadli in pegasti obraz. Pogled ji je begal po mizi, po očetu, po materi, po Ančki. Oče ni zinil med večerjo niti besede, še pogledal ni nikogar. Vzdrnilo ga je šele dviganje žensk izza mize, da je zarenčal:

"Spat! Ne žgite petroleja!"

Hrgovca je skrivoma namignila Maliki, da je opravila pri sosedu.

Sestri sta odšli v kamrico. V temi. Luči nista prižigali. Sko-

zi okno je lila jasna noč; razsvetljevala je njuno sobico, ki jima je bila z vso deklisko šaro tako domača, da je skopnela pred njunimi očmi. Malika si je sezula čevlje in sedla na posteljo. Ančka se je nekam dolgo slačila; odprla je še okno in legla. V sprednji sobi je še nekaj časa škrtljalo oče; potlej pa je tudi tam vse utihnilo. Zunaj, na veliki cesti, nekje pri mlinu, je zaukal fant, hripavo in zategnjeno...

Malika se je vrgla na hrbet čez nerazpravljen posteljo. Izkopavanje krompirja jo je zmučilo, da ni imela niti trohice volje; niti toliko, da bi se razpravila, da bi si potegnila noge na posteljo; bolel jo je sleherni gib. Zaspala bi in spala: tako ubito, da bi zamrlo vse v njej...

Ležala je vznak; strahotno vzbočeno telo jo je grozilo. Zdrnila se je. Dvignila je glavo in pogledala proti Ančkini postelji. V medlem soju noči je vide-la, da se je sestra obrnila proti steni. Ko jo je tako opazovala, kako mirno spi, jo je zavidala. Ančka je mlajša, ima fanta, hodi z njim ter se zaklinja, da ga bo vzela, čeprav ji oče grozi radi njega. Da, celo rekla je, da ji ni mar za očetov nasvet radi fanta, katerega si naj izbere; njej tako morajo dati, kar ji gre; zrela je za svoja leta in živela bo z njim ona in nihče drug! Ančka! Njej oče ne more do živga; ona hodi v fabriko in si sama prisluži obleko; tudi očetu daje za davke. Ali Malika — ona je odvisna od doma, ona ne more nikamor.

Razmišljala je, da se ji je pričelo vse mešati v glavi: — tisti zimski večer — da bo šla k Mer-

čevim — nad vsem pa je lebdela molčeča očetova postava.

Tako hitro se je bilo vse zgodilo, da se Malika prve dni niti znašla ni. To, o čemer je sanjari-la leta in leta, kar si je vroče želela, česar se je bala, kar je razburjalo in razživljalo njena mlada prsa, je prišlo tako pre-kleto vsakdanje, da je Malika nekaj dni po onem večeru obupa-vala.

Anzek se je že pred leti oženil na Goričko. Z Maričko je priženil gorico. Ni mu kdo ve-kaj zraslo, vendar je dosti več nabral ko Hrgovi, ki so brajše pozabili do takrat, ko so drugi začeli z branjem. Bilo je pozimi in sneg je naletaval, ko sta se-stri naprosili kršmarjevega hlapca, da ju je potegnil s san-mi k oženjenemu bratu. Malika se je preživo spominjala jutra in večera. Dan se še ni dobro pretegnil, ko je zacingljalo pred Hrgovo hišo. Naložili so se in se stisnili, da bi jih ne zeblo. Rudl je udaril po kobilih in zvonec je zapel. Mati je stopila na gaz in vse dotlej zrla za njimi, da so sani zavile za Merčev breg.

(Dalje prihodnjik)

Za delavce

Za delavce

THE TELEPHONE CO. POTREBUJE ŽENSKESKE ZA HIŠNE SLUŽABNICE

ZA POSLOPJA V DOWNTOWN
Polni čas šest večerov v tednu od 5.10 pop. do 1.40 zj.
Stalno delo—Zahteva se izkaz državljanstva—Zgledite se
Employment Office, 700 Prospect Ave., soba 901
od 8. zj. do 5. pop. dnevno razven ob nedeljah
The Ohio Bell Telephone Co.

Dovoljeno nam je uposliti pri vhodu

POTREBUJEMO

PRESS ASSEMBLER
EXTERNAL GRINDER
ENGINE LATHE
OPERATORJE
TURRET LATHE
OPERATORJE
RADIAL DRILL PRESS
OPERATORJE
VOZNIKA ELEKTRICNEGA
VOZICKA
TEŽAKE

Stalna dela sedaj in po vojni.
Visoka plača od ure in overtime.

LEMPCO PRODUCTS

DUNHAM RD.
MAPLE HEIGHTS

5 ur na dan

je vse, kar je zahtevanega od va-sega časa, da delate v naši cafe-teriji. Izkušnja ni potrebna. Pri-pravljanje zelenjave in druga de-la na razpolago. Damo obeđe in uniforme.

Vprašajte za Mr. Watts.

THE COLONNADE
Leader Bldg. 524 E. Superior

POMIVALKE POSODE

Downtown—Nič ob nedeljah
6 dni
Tedenska plača
1111 CHESTER AVE.

Mali oglasi

Lepa služba

Sprejme se služkinjo za v Chardon, Ohio, 28 milj iz Cle-velanda; navadna hišna dela. Vsak teden je prosta en dan in pol. Plača je \$20 do \$25 na te-den in dobi vse udobnosti v hi-ši. Zgledite naj se pri John Poto-karju, Double Eagle Bottling Co., 6517 St. Clair Ave. Tel.: HE 4629, Cleveland, Ohio.

Hiša naprodaj

za 3 družine, klet, stalni čebri; kopalnice pri vseh stanovanjih. 4 sobe zgoraj, 4 spodaj in 5 sob zadaj. Se prodaja po zmerni ceni. Za pojasnila se poizve na 1118 E. 66 St., zadaj.

KUPUJTE VOJNE BONDE

Bonds Over America

MISSISSIPPI'S BIRTHPLACE

This state monument marks the site of the "Old Brick Church," scene of the First Mississippi Constitutional Convention and the first State Legislature's meetings. Under French, Spanish and English rule at various periods of its early history, Mississippi experienced all the growing pains of colonial development. Now it produces great quantities of cotton for U. S. armed forces. Money from War Bond sales helps the Government buy garments and other military equipment produced from that cotton.

OPERATORJE
Engine Lathes
Horizontal & Vertical
Boring Mills
Inšpektorji
Cutter - Grinders
Layout Plate Men
Težaki
53 do 60 ur tedensko
Dobra plača od ure

The Osborn Mfg. Co.
5401 Hamilton Ave.

ŽENSKESKE
Key Punch operators
Vas izurimo
Dobra prilika v prijetnem uradu
Comptometer operators
Izkušene za Payroll and Cost Dept.
Tedenska plača in overtime
ALLYNE RYAN FOUNDRY CO.
E. 91st & Aetna Rd. — M.

DEKLETA
nad 17 let stara
za vezbanje za stalno službo
v pisarni
Prioritetna vojna torzura
potrebuje več

DEKLET ali MLADENČI
ŽENSKESKE
ki žive na severo-vzhodni strani mesta, za rama
URADNIŠKA DELA
Ta tvrdka že drugo leto izdeluje
TRAKTORJE
in pričakuje ostati v biznisu di potem, ko bo vojna končana
Dobra plača in overtime
Pol-mesečna plača

THE OLIVER CO.
Nasledniki
CLEVELAND TRACTOR CO.
19300 Euclid Ave.

SEZNAM
S KOM MORETE POMAGATI
ZMAČI
MASCOTE IN MASTNI ODPADKI
Prodajte vašemu mestu
KOVINSKI ODPADKI
Povprašajte za vaš mestni odbor
SHRANITE STARE CASOPISE
Pokličite PR. 6100 na odgovor

KOSITENE SKATLJE
— Operite jih
— Strite jih
— Shrinite jih
— Oddajte jih
na pristojna mesta za polnjenje
Pobiranje v Clevelandu
na vzhodni strani:
prvo nedeljo v mesecu
na zapadni strani:
tretjo nedeljo v mesecu

KUPUJTE VOJNE BONDE

V BLAG SPOMIN

TRETJE OBLETNICE PRERANE SMRTI
NAŠE PRELJUBLJENE IN NIKDAR POZABLJENE
SOPROGE IN MATERE

Frances Janežič

SVOJE TRUDNE OČI JE ZA VEDNO ZATISNILA
DNE 5. APRILA 1942

Luna in zvezdice svetijo na samotni grob,
kjer spava naša ljuba soproga in mati,
katero smo tako ljubili, a je nismo mogli rešiti.

Oh, grenko je spoznanje to,
mi tega se zavedamo,
da smrt je kruta, brez srca,
kar vzame, več nazaj ne da.

V tihem grobu tam počivaš
in večno, smrtno spanje spiš,
ne mile prošnje, ne solze
Te s tega sna več ne zbude.

Ni ure ne dneva, da bi ne bila v naših mislih.
Naše oči Te zaman iščejo, a Tvoj duh
bo ostal živ v našem spominu do konca dni!

ZALUJOČI OSTALI:

JOHN, soprog

JOHN in FRANK, sinova

in sorodniki

Cleveland, Ohio, dne 5. aprila 1945.

Reports on Yalta

This sound photo shows President Roosevelt during his address to congress on the Yalta conference. The talk was broadcast to the nation from the house of representatives.

DR. P. B. VIRANT — Optometrist

PREGLED OČI — PREDPIS OČAL

Uradne ure: 9:30 do 12:00; 1:30 do 5:00

Zvečer: 6:30 do 8:30

v sredo in soboto 9:30 do 12:30

15621 Waterloo Rd. Cleveland, Ohio
v poslopiju North American Banke

Za sestanek pokličite IVanhoe 6436